

نظام‌های پرداخت جهانی و همگامی با عصر الکترونیک و رقبای جدید بانک‌ها

مأخذ: The Banker

برنامه را در دستور کار خود قرار دهند، خواهند توانست از مزایای اصلی آن بهره‌مند شوند، یعنی از مزایای وفاداری مشتریانی که انتظار دارند برای پرداخت تسهیلات به بانک خود مراجعه کنند.

البته سابقه بسیار معتبری برای این نوع همکاری وجود دارد. مثلاً در دهه ۱۹۷۰ میلادی، سازمان‌های پرداخت در مورد استاندارد کردن نوارهای مغناطیسی روی کارت‌های پرداخت همکاری کردند و در دهه ۱۹۸۰ نیز استاندارد در مورد ترمینال‌هایی که آن کارت‌ها را می‌پذیرفتند، بیشتر مورد توافق قرار گرفت.

در دهه ۱۹۹۰، ویزا با سازمان یورپی (Europay) و مسترکارد (Master Card) در روی خصوصیاتی جهانی به توافق رسیدند - این خصوصیات به خصوصیات EMV (یورویی، مسترکارد، ویزا) مشهور است - که به میکروچیپ‌های روی کارت‌های پرداخت و ترمینال‌هایی که آنها را می‌پذیرند و راه‌هایی که این نقل و انتقالات می‌پیمایند، مربوط می‌شود.

سه سال پیش نیز خصوصیات استفاده از کارت‌های پرداخت در حساب‌های بهره‌دار اعلام شد. نقل و انتقالات الکترونیکی امن (SET) توسط مسترکارد به توافق رسید و برای اظهارنظر در صنایع بانکی، رایانه‌ای و مخابراتی انتشار یافت. سپس، کاربردهای عملی برای آزمایش در پایان سال ۱۹۹۶ برای کار در شبکه اینترنت آماده شد. مسلماً بدون SET امکان شکوفایی تجارت

الکترونیکی وجود ندارد، چون بازرگانان و دارندگان کارت، تا زمانی که مطمئن نشوند که نقل و انتقالاتشان محرمانه باقی خواهد ماند و از دست تبهکاران و دزدان رایانه‌ای (Computer Hackers) مصون است، به این روش تجارت روی نخواهند آورد. با برقراری SET بازاری ایجاد خواهد شد که برآورد می‌شود تا سال ۲۰۰۰، سالانه ۲۰۰ میلیارد دلار در آن معامله شود و قادر خواهد بود بالقوه آن را به فعل درآورد و آن را به منبعی پرسود برای شرکت‌هایی تبدیل کند که این نقل و انتقالات را ممکن می‌سازند.

و گرانتر از هر چیزی است که یک مؤسسه مالی می‌توانست آرزوی برپایی و اجرای آن را داشته باشد.

نقش Visa در گذشته و آینده دو جنبه دارد: اولاً اینکه محصولات، خدمات و زیربنایی را ارائه می‌کند که در هر نقطه از جهان کارایی دارد - مثل ویژگی‌های کارت پرداخت، برنامه‌های مدیریت ریسک و شبکه جهانی رایانه‌ای ویزانت (Visa Net). آخرین مرحله در این مقوله، تولید و ارائه کارت‌های هوشمند (Chip Cards) است. Visa Cash، نوعی کارت دارای حافظه ذخیره‌ای است و به گونه‌ای طراحی شده است که برای خریدهای کوچک از آن استفاده شود و در دو نوع بکبار مصرف و قابل شارژ مجدد عرضه شده است و عملاً در اسپانیا، آمریکای شمالی، آمریکای لاتین و استرالیا مورد استفاده قرار گرفته است. در فرانسه از دهه ۱۹۸۰، کارت‌های ویزایی که دارای Chip بودند، مورد استفاده قرار گرفتند و کارت‌های پیشرفته‌تری که قابل قبول در سراسر جهان باشند، در دست تهیه است.

*** بانکداری از راه دور ابزارهایی را فراهم کرده است تا مشتریان قادر باشند با استفاده از رایانه‌های شخصی، از موجودی حساب بانکی خود و پست الکترونیکی استفاده کنند.**

ثانیاً، ویزا به نمایندگی از بانک‌های عضو خود، به انجام مذاکره و برقراری استانداردهایی کمک می‌کند که بر صنعت پرداخت‌ها حاکم است، به نحوی که هر محصول یا خدمت ویزا برای بانک‌های دیگر قابل اجرا باشد.

هر دوی این وظایف، در مقابله با گرفتاری‌هایی که در عصر تازه الکترونیکی با آن روبرو می‌شوند، اهمیت روزافزونی پیدا می‌کنند و تنها در صورتی که بانک‌ها با هم کار کنند، از طریق سازمان‌هایی مانند ویزا خواهند توانست خدمات یا محصولات را که مشتریان می‌خواهند، ارائه کنند، و تنها در صورتی که این

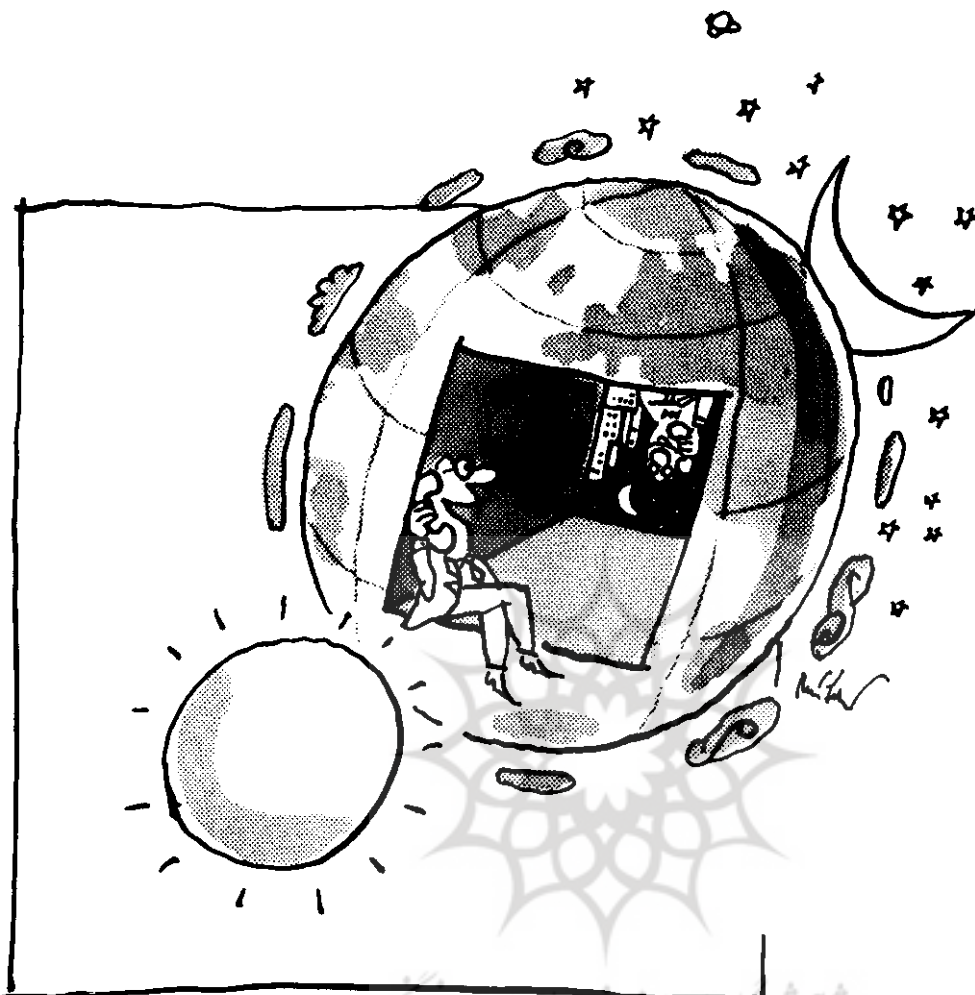
چند دهه پیش، بانک‌ها بناهای امنی بودند که پول نقد در آنها ذخیره، مدیریت و توزیع می‌شد. اخیراً ارتباط فیزیکی بین بانک‌ها، مشتریان و پول‌هایشان کمتر مستقیم است، چون با وجود ماشین‌های خودکار تحویل‌داری، که جانشین کارمندان تحویل‌دار بانک‌ها شده‌اند، و با به‌کارگیری کارت‌های پرداخت، که جایگزین چک و پول نقد شده‌اند، امن‌ترین و راحت‌ترین راه برای خرید از فروشگاه‌های مواد غذایی و مسافرت‌های تفریحی فراهم آمده است.

در آستانه عصر الکترونیک، این ارتباط حتی خلاصه‌تر می‌شود. به عبارت دیگر، پول فیزیکی به تدریج با پول اعتباری جایگزین می‌شود که از طریق رایانه‌های شخصی یا ابزارهای دیگر قابل دسترسی است، مثل تلفن‌های هوشمند و دستگاه‌های تلوویزیونی دارای امکان ارتباط دو طرفه، یا از طریق کارت‌هایی که در روی آنها ریزپردازنده‌هایی نصب شده است که قادرند وظایفی را در ارتباط با مدیریت مالی مشتری و امور شخصی وی انجام دهند.

مشتریانی که مایلند در وقت و تلاش خود صرفه‌جویی کنند، به میزان فزاینده‌ای به تجارت الکترونیکی روی کرده‌اند و پول خود را برای هر وسیله و ابزاری که بتواند خدماتی را در شبکه‌های باز مثل اینترنت ارائه دهد، صرف می‌کنند. هم‌چنین، مشتریان انتظار دارند که خدمات بانکی از راه دور را دریافت کنند و بتوانند میزان موجودی و گردش ارقام حسابشان را بدون حتی مراجعه یا صحبت با بانک‌هایشان، به‌دست بیاورند. بنابراین، بانک‌ها، برای اولین بار با یک تهدید رقابتی برای هسته تجاریشان روبرو شده‌اند.

عواملی که تجارت الکترونیک و بانکداری از راه دور را ممکن ساخت - یعنی ارزان و در دسترس بودن ارتباطات و رایانه‌ها و سایر ابزار هوشمند - راه را برای رقبای بالقوه بانک‌ها نیز باز کرد، مثل شرکت‌های مخابراتی و نرم‌افزاری که خدمات مشابهی را به مشتریان ارائه می‌کنند.

شرکت ویزا (Visa) عملاً به بانک‌ها کمک کرد تا صاحب بازاری خدماتی برای یک شبکه جهانی پرداختی شوند که بسیار بزرگتر، پیچیده‌تر

در نظام درحال پیشرفت SET، ویزا و مسترکارد افراد مجربی از شرکت‌هایی چون میکروسافت، نت اسکپ (Netscape)، سایک (SAIC)، تریسا سیستم (Terisa System)، وریساین (Verisign) و آر اس ای دیتا سکیوریتی (RSA Data Security) راگرد هم آورده‌اند.

برای این که بانک‌ها رقابت خود را برقرار کنند، باید در کاربرد این فن‌آوری تازه و خدمات آن که صنعتشان را متحول می‌کند، پیشگام باشند و برای برقراری آن پیشگامی، آنها به کمک متخصصان نیاز دارند.

توسعه قابل توجه فن‌آوری الکترونیکی و مخابراتی معرف موفقیت‌های وسیع آن صنایع است. از سویی دیگر، بانک‌ها صنعت پرداخت‌ها را درک کرده‌اند و با برقراری ارتباطاتی عالی، عملاً به مشتریان خود اعتماد می‌کنند. این، وظیفه ویزا و سایر سازمان‌های پرداخت است تا بر روی شکاف بین این دو زمینه تجزیه پل‌ی را ایجاد کنند.

▲ طرحی خیالی از تجارت الکترونیک و بانکداری از راه دور.

نکته اساسی درمورد توسعه SET این نیست که شرکت‌هایی که با آن ارتباط دارند، ممکن است به صورت رقیبانی بالقوه برای مؤسسات مالی باشند (که ویزا و مسترکارد نمایندۀ آنانند)، بلکه این ویزا و مسترکارد هستند که به نمایندگی از سوی بانک‌های عضو خود، فرایندی هماهنگ، مطمئن و کنترل‌شده را به وجود می‌آورند.

نمونه دیگری از همکاری بین یک بانک و یک سازمان غیربانکی، اسمارت کامرس ژاپن (Smart Commerce Japan) است که یک پروژه آزمایشی برای پیشبرد تجارت الکترونیک و کارت‌های هوشمند است و با همکاری مشترک ویزای بین‌الملل و توشیپای بین‌الملل انجام شده است.

کارت‌های هوشمند، که همسان با

بانک‌های عضو خود، موافقت کرده است که با شرکت میکروسافت همکاری کند تا امکان بانکداری از راه دور را برای آنان فراهم آورد. این خدمت، با استفاده از نرم‌افزار پردازشی Back-end ویزا اینتراکتیو و پرداخت برات‌های الکترونیکی و نرم‌افزار امور مالی شخصی (Microsoft Money) به مشتریان ارایه می‌شود.

البته دیگر وظایف و خدمات پیشرفته‌تر برای نقل و انتقالات پولی بین بانکی برای فروش سهام، با استفاده از کارت‌های جدید هوشمند در راه است. این پدیده به بانک‌ها امکان می‌دهد که با روش‌های استاندارد در تجارت آشنا شوند و با استفاده از آنها، قابل انعطاف‌ترین محصولات و خدمات را با هزینه‌ای قابل تحمل برای بانک به مشتریان ارایه کنند.

ویژگی‌های EMV هستند، بین ۳۰۰۰۰ نفر دارندگان کارت ویزا تقسیم شده است و دارندگان آن قادر خواهند بود کالا و خدمات خاصی را در روی اینترنت از طریق دستگاه‌های کارت‌خوان و رایانه‌های شخصی خریداری کنند. این کارت‌ها، همچنین، حافظه‌ای دارند که در ترمینال‌های خاصی قابل شارژ شدن هستند.

بانکداری از راه دور نیز مقوله دیگری است که ضروری است بانک‌ها در آن پیشگام باشند. شرکت اقماری ویزا، یعنی ویزا اینتراکتیو و ویزا بین‌الملل عملاً ابزارهای کاربردی این بانکداری را تولید کرده‌اند و مشتریان قادرند با استفاده از رایانه‌های شخصی از موجودی حساب خود و پست الکترونیکی استفاده کنند.

ویزا برای برقراری چنین سیستمی جهت